

26-5-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister van VWS

Deadline: 30-05-2023

Ontworpen door

Datum Document

22 mei 2023

Kenmerk

3582173-1046730-Z

Bijlage(n)

1

nota

(ter beslissing) Beleidsreactie op het adviesrapport van het Zorginstituut over passende eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg

1. Aanleiding

Op 25 januari 2023 heeft u het adviesrapport getiteld *Samen in beweging naar besluitvorming over een aanspraak op passende eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg uit het basispakket* van het Zorginstituut naar de Kamer verstuurd. In dit rapport geeft het Zorginstituut zijn programmalijn aan om een eindadvies op te kunnen stellen voor het traject 'Naar een passende aanspraak fysio- en oefentherapie'. Bij het toesturen van het adviesrapport aan de Kamer zei u toe dat uw beleidsreactie voor de zomer van dit jaar volgt. In de procedurevergadering van de vaste commissie voor VWS van 19 april 2023 is besloten u te verzoeken om uw beleidsreactie een week voorafgaand aan het commissiedebat Zorgverzekeringswet d.d. 21 juni 2023 aan de Kamer te sturen. Met deze brief komt u uw toezegging na en geeft u gehoor aan het verzoek van de vaste commissie voor VWS.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording door de brief te ondertekenen.
- U wordt verzocht om de Kamerbrief uiterlijk 1 juni 2023 aan de Kamer toe te sturen. Dit is eerder dan een week voorafgaand aan het commissiedebat Zorgverzekeringswet d.d. 21 juni 2023 zoals besloten door de vaste commissie voor VWS van 19 april 2023. Het eerder toesturen van de Kamerbrief wordt geadviseerd zodat deze voor verzending van de volgende kamerbrief VVTB (naar verwachting eerste helft juni) kan worden verzonden.

3. Kernpunten

De kernpunten van de beleidsreactie op het adviesrapport van het Zorginstituut zijn:

- U ondersteunt de programmalijn van het Zorginstituut omdat het helder omschrijft dat aan drie randvoorwaarden op het gebied van pakketbeheer, kwaliteit en bekostiging voldaan moet worden voordat het Zorginstituut het eindadvies kan geven. Ook heeft u vertrouwen in het slagen van deze programmalijn omdat alle relevante veld- en overheidspartijen hun commitment eraan hebben gegeven.
- Alle vergoede zorg moet waarde toevoegen aan de gezondheid of kwaliteit van leven van patiënten. Dit geldt ook voor eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg wanneer deze vanuit het basispakket wordt vergoed. Bij vergoeding vanuit het basispakket moet deze zorg voldoen aan het wettelijk criterium 'stand van de wetenschap en praktijk'. Dit criterium wordt momenteel doorontwikkeld in het kader van het 'Verbeteren en verbreden toets op het basispakket' (hierna: VVTB)¹.
- Er ligt een ambitieus tijdspad om, zo nodig, per 1 januari 2025 de aanspraak aan te passen. Momenteel richt de programmalijn zich op alle eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg. Daarom bespreekt u met alle betrokken partijen rond de zomer van dit jaar of het haalbaar is om met alle zorg door te gaan of dat we van de ingezette lijn moeten afwijken.
- Het is nodig inzichtelijk te maken wat de budgetimpact wordt als vergoeding van meer eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg door het Zorginstituut geadviseerd wordt. Dit in het kader van de financiële houdbaarheidsopgave van de zorg. U heeft het Zorginstituut verzocht om in het eindadvies meerdere scenario's te schetsen waarvan de budgetimpact is berekend.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is veel politieke belangstelling voor vergoeding van fysio- en oefentherapie vanuit de basisverzekering. Zeker ook gezien vanuit de principes van passende zorg. Juiste inzet van fysio- en oefentherapie kan bijdragen aan verplaatsing van zorg vanuit de tweede lijn naar de eerste lijn en de huisarts kan erdoor ontlast worden. Verbetering van de aanspraak is nodig om de gewenste rol van de fysio- en oefentherapeut in een sterkere eerste lijn waar te maken. De huidige beperkte aanspraak en de positie van fysio- en oefentherapie in de aanvullende verzekering faciliteren deze beweging niet. De huidige situatie verhindert integrale samenwerking rondom de patiënt en bemoeilijkt daarom acties uit het IZA, zoals het versterken van de eerste lijn, en uit het programma WOZO, zoals het bevorderen van zelfredzaamheid van ouderen. Ook worden regelmatig Kamervragen gesteld over het (meer) vergoeden van fysio- en oefentherapie en vindt de Kamer het belangrijk dat alleen bewezen effectieve zorg onderdeel is van het basispakket.

Mocht het Zorginstituut adviseren meer eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg te vergoeden, dan kan dit leiden tot een toename van de verzekerde zorgkosten. Dit vraagt om een politieke afweging.

¹ Kamerstuk 29689, nr. 1174.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De tripartite partijen beogen een aangepaste aanspraak voor fysio- en oefentherapeutische zorg per 1 januari 2025. Het KNGF, de VvOCM, SKF en de Patiëntenfederatie hebben de voorkeur voor een open aanspraak.

Ook vanuit de maatschappij lijkt er de wens te zijn om meer fysio- en oefentherapeutische zorg te vergoeden vanuit de basisverzekering. Regelmatig ontvangt u hierover burgerbrieven. Momenteel moeten mensen fysio- en oefentherapeutische zorg veelal zelf betalen of ze krijgen het vanuit de aanvullende verzekering vergoed. Er zijn zorgen dat dit leidt tot zorgmijding of dat mensen mogelijk andere (tweedelijns)zorg krijgen die wel vergoed wordt, maar complexer, risicovoller en duurder is.

c. Financiële en personele gevolgen

Op dit moment is nog niet aan te geven hoeveel fysio- en oefentherapeutische zorg in aanmerking komt voor vergoeding vanuit de basisverzekering wanneer het Zorginstituut het eindadvies oplevert. Naar verwachting gaat meer fysio- en oefentherapie vergoeden vanuit de basisverzekering wel leiden tot een toename van de verzekerde zorgkosten. Dit lijkt te schuren met de financiële ombuiging van ca. 1,2 miljard euro die per 2037 gerealiseerd moet worden middels het VVTB. Wel kan bij de budgetimpactanalyse gekeken worden op welke punten inzet van fysio- en oefentherapie kosten bespaart of elders baten oplevert (bijv. in de medisch-specialistische zorg, bij de huisarts of de wijkverpleging), gevolgd door aanpassingen aan macrokaders. Op die manier kunnen de totale kosten iets beperkt worden.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Om de aanspraak per 2025 aan te kunnen passen, moet de eventuele aanpassing van het Besluit zorgverzekering in de pakketcyclus van begin 2024 meegenomen worden.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De Kamerbrief is afgestemd met de directies Z, CZ, PZo en FEZ. Ook heeft afstemming plaatsgevonden met het ministerie van Financiën over de budgetimpact. Daarnaast heeft afstemming plaatsgevonden met het Zorginstituut. De NZa, het KNGF, de SKF, de VvOCM, de Patiëntenfederatie en ZN hebben meegelezen op de inhoud.

f. Gevolgen administratieve lasten

Geen.

g. Toezeggingen

Via deze brief doet u één nieuwe toezegging:

- U zegt toe de Kamer nader te informeren over het vervolg van dit traject nadat u het eindadviesrapport voor het traject 'Naar een passende aanspraak fysio- en oefentherapie' van het Zorginstituut ontvangt.

De volgende toezeggingen worden in deze brief afgedaan:

- Minister betreft het rapport van Equalis over fysiotherapie in de analyse van de effectiviteitsbeoordeling van paramedische zorg (Toezegging ID: 10003).
- De minister van VWS zegt toe de Tweede Kamer voor de zomer van 2023 zijn beleidsreactie op het adviesrapport *Samen in beweging naar*

besluitvorming over een aanspraak op passende eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg uit het basispakket van Zorginstituut Nederland toe te sturen (Toezegging ID: 11043).

h. Fraudetoets
Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

